

SHULE YA UPILI YA WASICHANA GATITU

MTIHANI WA KATI YA MUHULA WA 3

KIDATO CHA TATU 2015

KISWAHILI

JINA _____ NAMBARI _____ DARASA _____

1) MATUMIZI YA LUGHA

- a) Onyesha aina tofauti za **shamirisho** katika sentensi hii. (al. 3)
Ali alimnunulia Asha viatu kwa pesa zake

- b) Andika katika ukubwa ukizingatia neno lililopigwa mstari. (al 1)
Aliurembesha uso kwa poda

- c) Yakinisha sentensi ifuatayo (al2)
Mtu asiyegua hahitaji daktari

- d) Eleza matumizi ya neno mzee katika sentensi zifuatazo (al 2)
(i) Baba mzee amelewa

- (ii) Mzee amelewa

- e) Changanuasentensi hii kwakutumia jedwali. (al 4)
Wachezajiwatakaofanikiwakatikamechihiyowatatuszwamedali

f) Andika kwa **msemo** wa taarifa:

(al 2)

Askari: Ulikuwa unaelekea wapi uliposhambuliwa?

Jirani: Nilikuwa nikienda sokoni.

a) g) Tumia neno 'hadi' kama kihuishi cha; (a 2)

i) wakati _____

ii) mahali _____

e) Tumia kitenzi 'fa' katika kauli ya kutendeshwa katika sentensi

(al 2)

SHAIRI

Soma shairi lifuatalo kasha ujibu maswali

Dunia kitendawili, hakuna ateguaye

Dunia kama tapeli, hadaa nyingi ujuye

Dunia mwenye akili, inampiku na yeye

Dunia ina mizungu, tena yapika majungu

Dunia na yake hali, hupumbaza hatimaye

Dunia ina akili, binadamu sichezeye

d) Shairi hili lina muundo gani?

(al. 4)

e) Onyesha idhini za kishairi zilizotumika katika shairi hili.

(al. 3)

f) Andika ubeti wa tatu kwa lugha nathari

(al. 4)

RIWAYA-KIDAGAA KIMEMWOZEA

"Lowela tunapendana mno ni msiri wangu walahakuogopa kuniambia yaliyojiri.

a) Eleza muktadha wa dondoo hili.

(al. 4)

Dunia uwe na mali, huiwezi dhorubaye
Dunia ina mizungu, tena yapika majungu

Dunia wenye muali, ambao waichezeye;
Dunia kipigo kali, huwakumba hatimaye
Dunia wakaja kuli, "menipata nini miye?"
Dunia ina mizungu, tena yapika majungu

Maswali

a) Fafanua dhamira ya mtunzi wa shairi hili.

(al. 2)

b) Liweke shairi hili katika bahari zozote tatu

(al. 3)

c) Huku ukitoa mifano eleza mbinu nne za lugha zilizotumiwa katika shairi

(al. 4)

b) Fafanua mbinu iliyotumika katika dondoo

(al. 2)

c) Fafanua sifa za mnenaji katika dondoo

(al. 6)

Cihafanua sifa za mnenaji katika dondoo

d) Lowela ni kielelezo kibaya cha msichana wa kisasa. Thibitisha.

(al.8)